

11 maart 2026

Voorkeur fusiepartner voor Oostzaan

Advies van BAR2
aan de gemeenteraad Oostzaan

➤ Jan van den Broek

Geschiedenis

In 2029 bestaat OOSTZAAN 300 jaar als zelfstandige gemeente

In 1722 besloten de Staten van Holland tot verkoop van de "Heerlijke Rechten" en de kans was groot dat een rijke Amsterdamse koopman die rechten zou kopen en daarmee zou Oostzaan zijn relatieve zelfstandigheid verliezen. De Oostzaners zijn samen gaan werken en in 1729 wisten de rijke Oostzaners deze rechten zelf te kopen voor 100.000 gulden, daarmee werd Oostzaan **BAAS IN EIGEN HUIS**.

Oostzaan en Landmeer zijn beide lintdorpen en hebben altijd al veel gemeen gehad. Ze hebben zich ontwikkeld als volwaardige gemeenten, met veel groentetuinen, veehouderijen, eierenbedrijf, bakkerijen, blekerijen (voor witte stoffen), stijfselabrieken, kaasmakerijen gesitueerd dichtbij Amsterdam en daarmee waren beiden de voorraadschuur en de hofleverancier van Amsterdam.

Zaanstreek was ook leverancier voor Amsterdam, maar anders, meer activiteiten met de molens, de houtzaagmolens maakten hout voor de scheepsbouw, de lijnolie voor lampen en de hennep werd geklopt om zeilen en touwen te maken voor de scheepvaart.

Geschiedenis

Het Twiske, de gemeenschappelijke deler van Oostzaan en Landsmeer. Eens was het een klein riviertje waar langs Landsmeer en Oostzaan zijn ontstaan. In de vorige eeuw was het oude riviertje 't Twiske met duizenden kleine eilandjes een uniek natuurgebied, waar Jac. P. Thijsse zich nog heeft ingezet voor behoud. Uiteindelijk is het ingepolderd en hebben beiden dorpen winst uit het gebied gehaald. De rivier lag oorspronkelijk vanaf de Overtoom, naar het meer de Wijde Wormer. Daar kwamen destijds de walvisvaarders vandaan met het walvisvles naar de traankokerijen aan het Twiske, ver van het land, want deze stonken.

Nu is het een mooi recreatiegebied geworden en nog steeds het middelpunt van Landsmeer en Oostzaan. Om het Twiske heen zijn beide dorpskernen uitgegroeid met daaraan vast de mooie unieke beschermde veenweide natuurgebieden, Landsmeer met het Ilperveld, Oostzaan met het Oostzanerveld: **Tweelingdorpen met het Twiske als kloppend hart**

➤ Ruud Pietersma

De gemeenteraad vraagt advies aan
de Burgeradviesraad (BAR2):

**Geef aan welke fusiepartner
de voorkeur heeft
Amsterdam, Purmerend of Zaanstad?**

Het gevoel

Zoals ook bij de BAR1 bleek **het gevoel** van heel groot belang

Wat belangrijk blijkt is behouden van het **'het dorpsgevoel'** en **'dorpsidentiteit'**

Het proces

BAR2 is in 5 officiële bijeenkomsten bij elkaar gekomen in de periode januari tot en met maart 2026

De leden zijn geïnformeerd door de burgemeester, wethouder en de secretaris van Oostzaan. Hebben digitaal informatie ontvangen en hebben zelf informatie verzameld

De BAR2 leden hebben meningen gedeeld en zelf een puntenlijst samengesteld die voor bewoners in Oostzaan belangrijk zijn bij de keuze van de toekomstige fusiepartner

Het **advies** van BAR2 aan de gemeenteraad op 11 maart 2026

Overwegingen BAR2

Per punt is het volgende besproken:

- Wat is belangrijk voor onze bewoners?
- De wens ná de fusie
- Invulling na fusie door Amsterdam, Zaanstad en Purmerend
- Bron informatie
- Met welke fusie partner zien we dit 'beter' worden uitgevoerd?

Overwegingen BAR2

Een aantal punten die zijn meegenomen:

- Algemene invloed van Oostzaan in relatie tot fusiepartner
- Omgevingsvisie en omgevingsplan/ruimtelijke ordening/groenvoorziening
- Financiële schuldenlast per inwoner
- WOZ, OZB belasting en gemeentelijke leges
- Regionale samenwerking, bestuurskracht en stabiliteit
- Kwaliteit en nabijheid van de dienstverlening (paspoort, WMO)
- Groenlandelijk
- Geleidelijk fusie proces mogelijk
- Financiële gemeentelijke hulp aan sportclubs e.d.
- Uitkomst extern advies Twijnstra & Gudde
- Het Twiske en behoud Oostzanerveld
- Woningbouw, onderwijs, kunt- en cultuur, jongerenbeleid

Wie van de drie?

Amsterdam

Purmerend

Zaanstad

➤ Saskia Kloprogge

Wie van de drie?

Amsterdam

Purmerend

Zaanstad

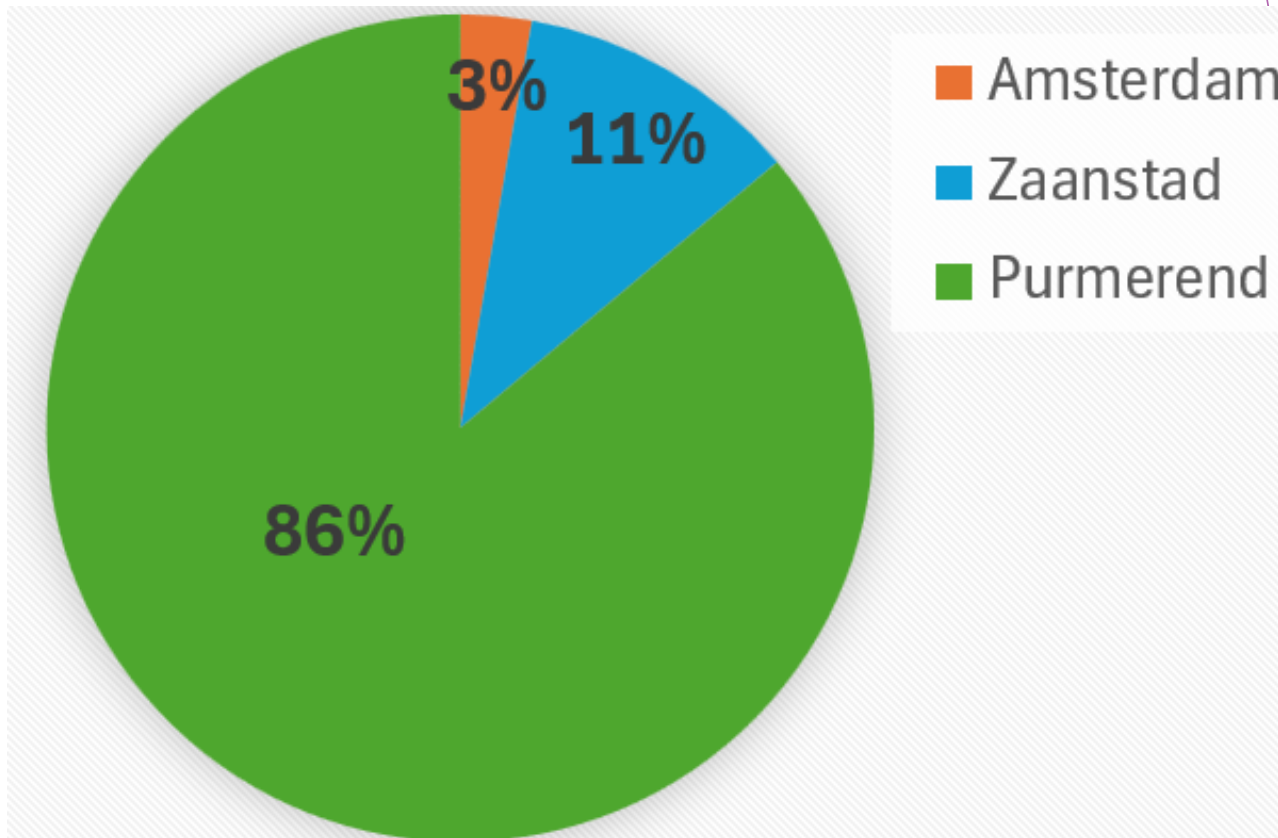

Uitkomst stemming BAR2 advies:

Purmerend op nummer **1**

Percentage
stemmen
BAR2
per
fusie
kandidaat

Advies BAR2:

1.

86%

Purmerend

2.

11%

Zaanstad

3.

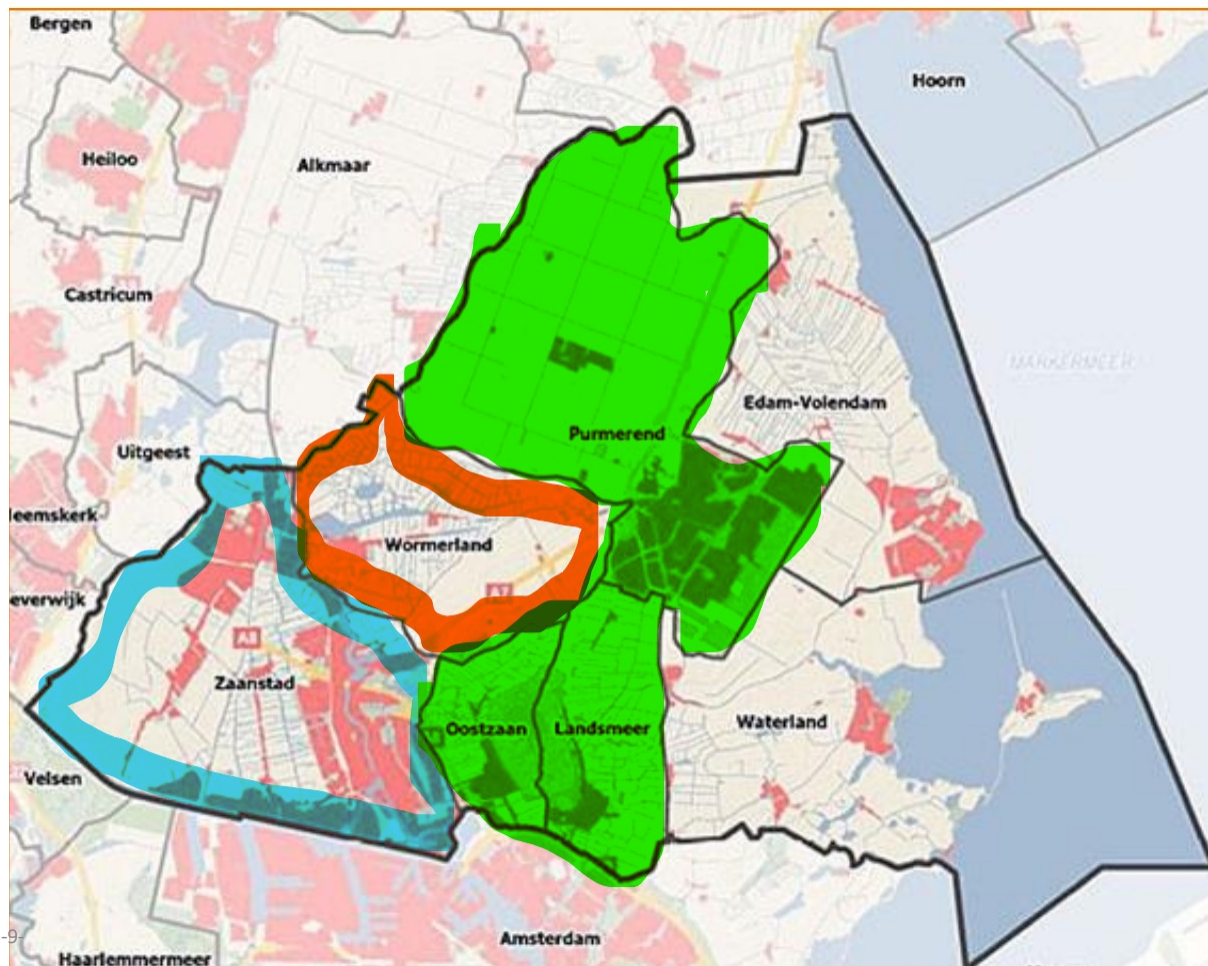
3%

Amsterdam

Voorkeur BAR2: Purmerend

BAR2 11 MAART 2026-9

Regio Zaanstreek-Waterland

© Provincie Noord-Holland

16

Fusie met Amsterdam

Voor	Tegen
• Groter budget en subsidiemogelijkheden	• Conflicterende belangen stad-dorp (lage prioriteit bij grootstedelijke agenda)
• Grote ambtelijke capaciteit	• Verlies dorpskarakter/identiteit
• Krachtig klimaat en energiebeleid	• Amsterdam heeft aangegeven geen interesse te hebben.• Woonlasten zijn hoger dan huidige woonlasten Oostzaan
	• Een andere veiligheidsregio
	• Weinig tot geen invloed per inwoner (Oostzaan minder dan 1%)• Minder mogelijkheden voor kleinschalige evenementen (draaiboek Amsterdam)

Fusie met Zaanstad

Voor	Tegen
• Bestaande samenwerkingsverbanden (GGD, Jeugdwet) en veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	• Instabiel bestuur
• Ervaring met fusies kleinere gemeenten	• Geen focus op groenlandelijk beleid ("landhonger")
• Bereikbaarheid gemeentehuis	• Grootstedelijke problematiek
• Dorpshuizen in verschillende gemeenten	• Minder invloed per inwoner Oostzaan (6%)

Fusie met Purmerend

Voor	Tegen
• Meer focus op groenlandelijk beleid	• Minder economische schaalvoordeel
• Gelijkwaardigere bestuurlijke positie• Goede ervaring fusie met Beemster	• Minder specialistische capaciteit dan met Amsterdam of Zaanstad
• Purmerend heeft aangegeven positief tegenover de fusie te staan• Kans op fusie gelijktijdig met gemeente Landsmeer	• Kleiner ambtenaren apparaat dan Amsterdam of Zaanstad
• Gezamenlijk beleid Twiske, Oostzanerveld en Ilperveld	
• Continuïteit veiligheidsregio Zaanstreek Waterland	
• Grotere invloed per inwoner Oostzaan	

Overwegingen BAR2 - Stabiliteit -

De Orkaan
<https://www.deorkaan.nl> › crisis-in-zaanstad-wethouders-tuijn-en...

Crisis in Zaanstad: wethouders Tuijn en Breunesse stoppen ...

19 nov. 2025 · De fractie van de PvdA Zaanstad heeft eind juni het vertrouwen opgezegd in haar fractievoorzitter op basis van verschillen van inzicht in de stijl en wijze van samenwerken over een ...

[Crisis in Zaanstad: wethouders Tuijn en Breunesse stoppen onmiddellijk, vier raadsleden PvdA en GL stappen op - De Orkaan](#)

[Dit was het nieuws in 2025 #10: bestuurscrisis in Zaanstad - De Orkaan](#)

Overwegingen BAR2 - Stabiliteit -

Door: Redactie Purmerend Geplaatst op: 23 januari 2025 18:02 uur

Deel dit artikel:

Purmerend blijft financieel sterk in regio vol uitdagingen

Regionaal – In de regio rondom Purmerend hebben veel kleine gemeenten moeite om financieel overeind te blijven. Purmerend laat zien hoe het anders kan. Terwijl Wormerland, Oostzaan en Landsmeer in zwaar weer verkeren en zelfs een mogelijke fusie onder ogen zien, scoort Purmerend opnieuw een solide 8 op de financiële ranglijst van accountantsorganisatie BDO.

[Purmerend blijft financieel sterk in regio vol uitdagingen - RegioPurmerend](#)

Sterke positie en vooruitzichten voor Purmerend

Purmerend lijkt met zijn gezonde financiële basis een voorbeeldfunctie te vervullen voor andere gemeenten in de regio. De stad zet in op zorgvuldig beleid om binnen de marges van de begroting te blijven, zelfs met de financiële uitdagingen die op nationaal niveau spelen. Dit voorjaar wordt meer duidelijkheid verwacht over eventuele aanpassingen in het beleid om het tekort verder te verkleinen.

Inwoners dorp versus stad

Grootstedelijk is niet de wens, 'dorps' blijven is de wens.

Bij de fusie met Purmerend zal de verhouding het kleinst zijn

➔ **1 op de 3,5 inwoners zal dan in een dorp wonen**

34 duizend inwoners in de dorpen Beemster (12K), Landsmeer(12K), Oostzaan(10K) en 84 duizend inwoners in de stad Purmerend

De afstand, je hoort in het dorp....

Eigenlijk niet belangrijk voor de keuze 'fusie partner', maar wel voor het gevoel....

Ja, Zaanstad centrum is dichterbij dan Centrum Purmerend
Maar nú en ná de fusie mag iedereen gewoon **winkelen** waar hij/zij wil (ook in Maastricht)

Hetzelfde geldt voor 'het **ziekenhuis**', als je liever naar 'Het BovenIJ ziekenhuis' in Amsterdam Noord wil mag dat nú, maar ook ná de fusie

Een **loket** voor 'gemeente zaken' in Oostzaan
Vanwege de afstand is het vanzelfsprekender dat er een loket in Oostzaan blijft bij een fusie met Purmerend, 11 km. Zaanstad is op 6 km 'makkelijker' te bereiken en dan is 'eigen loket' minder logisch. Bij alle partijen kan er digitaal een afspraak worden gemaakt

Het **OV**. Vervoerregio Amsterdam is de officiële opdrachtgever voor concessiegebied Adam-Zstad-Pend-Oozn
Er is inderdaad een goede busverbinding van Oostzaan naar Zaanstad. Naar Purmerend is de verbinding via Amsterdam Noord en duurt langer. Helaas is invloed hierop zeer klein.

BAR2 11 MAART 2026 -9-

De **BELBUS**. Die is er voor Oostzaners, een particulier initiatief, dus die blijft!

De volgende stap

BAR2 vraagt aan de gemeenteraad, burgemeester en wethouders:

- Het advies van de BAR is zwaarwegend, wordt dit ook zó overgenomen door de straks nieuw gekozen gemeenteraad?

BAR2 meldt aan de gemeenteraad, burgemeester en wethouders:

- Luister naar de inwoners van ons dorp, dus naar de BAR2, wij vertegenwoordigen de inwoners van Oostzaan

Persbericht

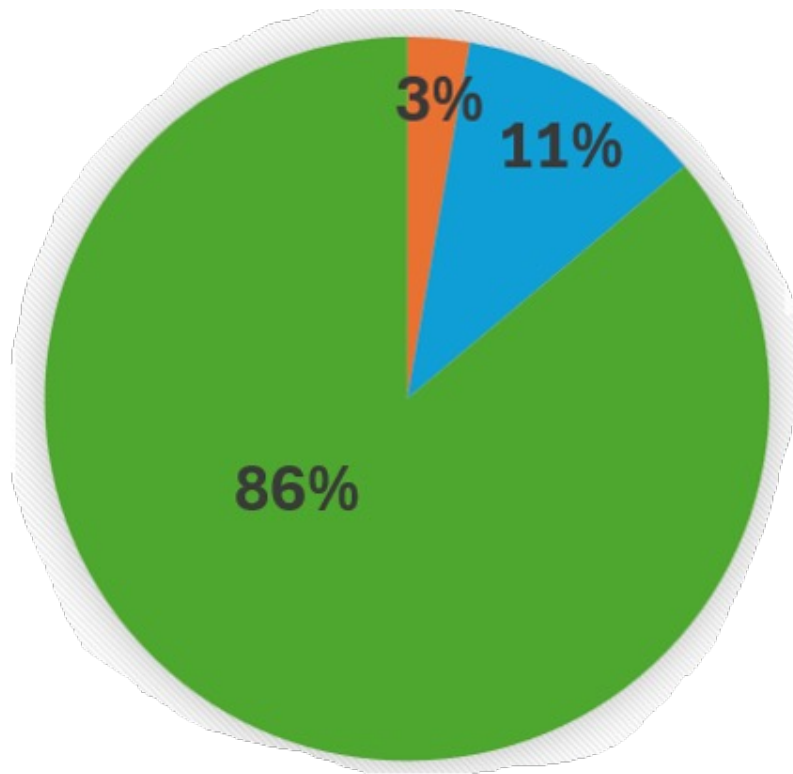
Wij vragen u over ons advies te schrijven, zodat ook die inwoners die vanavond niet hier aanwezig zijn toch geïnformeerd worden over het advies van de BAR

Naast de presentatie heeft de BAR2 een persbericht geschreven. Opvragen via: **BAR2oostzaan@protonmail.com**

De toekomst is met Purmerend

In 2029
eerst nog
FEEST

In Oostzaan